

De Libertijn

maandblad voor buitenkerkelijke jongeren

Orgaan van de Humanistische Jongeren Gemeenschap

2 JAARGANG

Maart / April 1952

No. 2/3

HET VERSCHIJNSEL

"DERDE WEG"

Dit is een tijd om veel over te praten. Ja, is het niet eigenlijk het enige wat we nog kunnen? Het handelen, dat onze idealen moet verwezenlijken, het werken aan datgene waar het ons om te doen is, is immers niet mogelijk

Eén ding, één begrip is het, dat alle doen schijnt op te slokken: de Verdediging van onze Vrijheid. Hieraan doen we alles, de rest moeten we laten. Verbetering van het levenspeil, sociale rechtvaardigheid, culturele ontplooiing, ach ja: daarover mogen we nog slechts dromen en praten. In Vrijheid uiteraard. Praten, veel praten, dat doen wij dan ook braaf. Alleen, we worden er wel moe van

Is het een wonder, dat het ons soms te machtig wordt, de benauwenis ons bij de keel grijpt, we de wereld smeken om mededogen en we onze vertwijfeling luid zouden willen uitschreeuwen? Zelfs de songs die de laatste tijd zo populair zijn, worden hierdoor gekenmerkt: "Good Night Irene", "Jezabel", "Allentown Jail", "A little white cloud" -- geladen, navrant, één langgerekte, uitgestoten jammerklacht.

Het manifest van de Vredesbeweging "De Derde Weg" is zo'n noodkreet, een "Allentown Jail" in de politiek.

"Zeer velen laten zich uit moeheid of angst zonder tegenstand inschakelen in de huidige politieke machtsstrijd. Men aan-

De Libertijn

Orgaan van de Humanistische Jongeren Gemeenschap

Onder Redactie van Jan H. Homburger, Vrin de Jong, Hans Mozes en Henk Schippers:

Hoofdredacteur:

Jan H. Homburger, Marathonweg 32, Amsterdam- Z.

Administratrice:

Mej. Jo C. Wiegert, Kruislaan 196, Amsterdam-0.

Abonnementsprijs:

Voor niet-leden f 1.85 per jaar; losse nummers 20 cent.

Humanistische Jongeren Gemeenschap

Jongeren-Organisatie van het Humanistisch Verbond

Secretaresse Hoofdbestuur:

Mej. Els Brouwer, (voorlopig) Grensstraat 6, Amsterdam-0.

HET HOOFDBESTUUR.

In het vorige nummer van "De Libertijn" meldden wij reeds, dat wegens het bedanken van Arie Mijster het penningmeesterschap tijdelijk wordt waargenomen door Henk Schippers. Arie blijft evenwel géén 2e voorzitter (dit wordt thans Will Olthof), zoals foutief werd vermeld, doch wel H. B.- lid tot de eerstvolgende algemene vergadering in het najaar.

Wij danken Arie Mijster ten zeerste voor het vele en belangrijke werk, dat hij voor de H.J.G. heeft verricht en hopen, dat hij nog vele jaren in het belang van het Humanistisch Verbond en het Humanisme in 't algemeen werkzaam zal blijven!

REDACTIE "DE LIBERTIJN"

Karel Heymans heeft zich door tijdsgebrek genoodzaakt gezien zijn functie als hoofdredacteur neer te leggen. Hierdoor heeft de redactie - zoals uit het bovenstaande blijkt - een ingrijpende wijziging ondergaan, waarop de nieuwe hoofdredacteur in het volgende nummer nader zal ingaan. Wij willen echter niet nalaten nu reeds Karel en Drude hartelijk te bedanken voor het vele werk, dat zij als hoofdredacteur en administratrice van "De Libertijn" hebben verricht en daarbij de verwachting uitspreken dat zij - zij het thans op andere wijze - de humanistische gedachte zullen blijven dienen.

vaardt als een onontkoombaar noodlot de steeds slechter wordende internationale verhoudingen", aldus begint het Manifest. De ondertekenaars echter "willen zich aan de consequenties van deze inschakeling niet willoos uitleveren... Zij wensen naar beide zijden volledig hun onafhankelijkheid te handhaven.

Een protest als dit tegen de politieke apathie en de laffe gelatenheid, onder het mom "dat het toch allemaal niks geeft", hebben we wel nodig, broodnodig. Maar de Derde Weg wil nog iets anders zijn dan een appèl aan ons geweten, nog iets anders dan een pleidooi voor een onbevooroordeelde actieve houding t.o.v. de politieke problemen, zij wil vooral - hiervan uitgaande - een nieuwe politiek zijn, zij wenst andere staatkundige doelstellingen en een ander beleid in de verhouding Oost-West, welke het onderlinge wantrouwen zal opheffen en een waarachtige, dat is een ongewapende, vrede mogelijk zal maken.

Een nieuwe politiek. Maar dan is, dunkt mij, haar uitgangspunt, dat inwezen niets anders is dan een aanwijzen van bepaalde psychische toestanden en weerstanden in de Westerse wereld en een stellen van een politieke en geestelijke zelfgenoegzaamheid, waarin Oost en West elk verkeren, en op grond hiervan een weg aanduiden welke deze situatie zal opheffen, onjuist en onwerkzaam.

Onjuist, want "de huidige politieke machtsstrijd" is ook een rechtsstrijd en de reden, dat zovelen zich aan de kant van het Westen stellen, is niet angst of moeheid, maar doelbewuste, overtuigde keuze, dus zij komt voort uit die zelfstandige, verantwoorde levenshouding, waarvoor het manifest een pleidooi voert. Dit had voorop moeten gaan; de Derde Weg kan dit niet negeren of de Westerse politiek tot een pathologisch verschijnsel verklaren en haar aanhangers tot psychopathen.

Ook onwerkzaam, omdat haar opmerkingen over angst en moeheid en de gevaren welke de Westerse politiek met zich meebrengt, weliswaar niet onbelangrijk zijn, maar niet relevant en haar weg niet rechtvaardigen. Het is immers geen politiek uit moeheid of om de angst en om het gevaar. Politiek dient tegenover politiek geplaatst te worden, geen psychologie. Zo kan ze haar kritiek op de "oude" politiek niet rechtvaardigen en de vruchtbaarheid van haar weg niet aantonen. Haar uitgangspunt is hiervoor ongeschikt. Zo maakt ze zichzelf haar eigen taak onmogelijk en maakt ze, wat een nieuwe politiek wil zijn, tot niets anders dan een psychotherapeutische behandelingsmethode.

Zal ze zo iets anders kunnen zijn dan het tragisch begeleidingsverschijnsel van een Westerse politiek, waar het weeklagen over de kwaaië kanten en kansen van die politiek geschiedt, of iets anders dan een ziekelijk perfectionisme, dat aan elke zelfstandige politiek haar rechtvaardiging ontzegt omdat er nog ongehonoreerde rekeningen, fouten en feilen aan de Westerse wereld zelf zijn aan te wijzen; een monsterachtige hand in eigen boezem?

Neen, wil de Derde Weg inderdaad een positieve factor zijn, dan zal ze de vruchtbaarheid van haar weg moeten aantonen op grond van feiten en factoren, die t.a.v. dit probleem ter zake dienend, relevant zijn. Dat meer begrip tussen de volkeren en objectieve voorlichting op zichzelf voldoende zijn om het resultaat dat men wil bereiken - de vrede - te bewerkstelligen, is een misvatting. Eenzelfde misvatting als die, welke spreekt uit het betoog van vele sportmensen, die zeggen dat sport de volkeren verbreedert, tot meer begrip voor elkaar leidt en dus de vrede bevordert. Deze is n.l. veeleer afhankelijk van de doelstellingen, welke de staten of de machthebbers zich stellen, en hun oordeel over de werkzaamheid en aard van maatschappelijke en politieke factoren.

Concreet betekent dit: De Derde Weg blijft in gebreke aan te tonen, hetzij dat de politieke doelstellingen van de Communistische wereld veranderd zijn en daarom een andere weg kan en moet worden ingeslagen, hetzij dat deze doelstellingen door het optreden van De Derde Weg en haar politiek een zodanige wijziging zullen ondergaan.

Waar De Derde Weg geen communistische weg is of wil zijn staat en valt haar rechtvaardiging in het aantonen, dat het Westen gelooft in een vreedzaam naast elkaar leven van beide stelsels niet alleen, maar vooral dat ook het Kremlin daarin gelooft. Tot nu toe waren zijn ideologie, zijn doelstellingen en zijn opvattingen over maatschappelijke wetmatigheden -- ook wanneer hij in zekere zin een beleid van goede verstandhouding voerde -- radicaal anders. Het Manifest noemt geen feiten, waaruit zou blijken, dat hierin verandering is gekomen.

Er zouden over De Derde Weg nog vele opmerkingen te maken zijn. Ik heb echter - ondanks de schijn van het tegendeel! - geen politieke beschouwing willen geven, maar aandacht willen vragen voor een m.i. gevaarlijk verschijnsel, dat ons hier in "De Libertijn" wel eens bezig mag houden. Namelijk, dat wij leven in een situatie, zo vol gevaren en spanningen, zo tragisch, zo vol verschijnselen en gevolgen, welke mensen met verantwoordelijkheids-

befef diep moeten verontrusten; dat wij leven in een wereld, die zo onder de doem van het noodlot schijnt te staan, dat eerlijk levende mensen - zij vooral - in de tragiek zelf, in de psychische spanning zelf, in de zedelijke verontrusting zelf voldoende rechtvaardiging menen te vinden voor een radicaal andere politiek. Die een politiek van verontrusting willen, zich daarbij verwijderend van de concrete werkelijkheid, overwegingen en feiten, die voor hen slechts tactiek, machtsstreven, défaitisme en vooroordeel zijn, die abstraheren tot een "zedelijke" politiek. Dit is m.i. een gevaarlijk verschijnsel en hierop heb ik, naar aanleiding van De Derde Weg, op willen wijzen. Waarmee ik echter niet wil pleiten voor een onzedelijke politiek. Doch politiek en zedelijkheid zijn evenmin elkaars tegenstelling als appels en peren dat zijn. Mijn bezwaar tegen De Derde Weg is veeleer dat ze politiek wil zijn zonder politiek!

Meer dan een zelfstandige politieke factor, meer dan een protest tegen de structuur van de Westerse politiek, is De Derde Weg een protest tegen de zelfgenoegzaamheid van de politieke partijen welke deze politiek voeren. Zij houdt meer een veroordeling in ^{van} de partijen - met name de socialistische - in die zin, dat zij in de vormgeving van hun politieke gedragslijn de suggestie niet hebben kunnen vermijden, dat die politiek niet voortdurend gedfagen werd door die diepe verontrusting en door die alles opbrengende zedelijke werkzaamheid, welke zeker in deze situatie van ieder geëist kan worden.---

WILL OLTJHOF.

RECTIFICATIE.

In het Juli/Aug.nr. (1e jg. nr. 6) van "De Lib." is op pag. 57 in het artikeltje "Ons Geloof" van Henk Kortling een fout geslopen. Op de tweede regel moet staan: Willen we werkelijk een geestelijke en stoffelijke vrede of strijden we liever voor gerechtigheid?

H.J.G. - HUWELIJKEN

Op 30 Januari 1952 huwden in Rotterdam Teun Overdijk en Janny Slob (R'dam), op 28 Februari traden te Zuilen Jacques Kouwenhoven (R'dam) en Janny Verbeek in het huwelijksbootje, terwijl op 10 April in Rotterdam-Hillegersberg trouwden: Piet van Duyn (Den Haag) en Sophy Mensen (Rotterdam)

Onze hartelijke gelukwensen!

VAN EEN WEEKEND VAN DE MODERNE JEUGDRAAD

Op 1 en 2 Maart hield de "Moderne Jeugd Raad", waarin verschillende organisaties als A.J.C., V.J.B., N.C.S., H.J.G. en enkele andere vertegenwoordigd zijn, op de "Grasheuvel" in Amersfoort een conferentie over de achtergronden van ons opvoedingswerk.

Na de broodmaaltijd werden we al direct gevangen door het heldere betoog van Carla Kohnstamm, die in welgekozen, gevoelvollen woordende eerste inleiding op dit bezinningsweekend hield. Klaar en duidelijk schetste zij ons het door haar aangesneden probleem: het probleem van het mens-beeld, hetwelk een der meest fundamentele vraagstukken in de opvoeding is, doch vooral in de humanistische opvoeding een essentiële factor, welke zo-wel in onze praktische als in onze theoretische paedagogiek een enorme betekenis heeft. Met talloze treffende voorbeelden lichtte zij haar dikwijls zeer persoonlijke kijk op deze materie toe.

Het door ons verkregen mensbeeld komt, aldus Carla, gedeeltelijk langs onbewuste weg tot stand, terwijl we hieraan bewust kunnen werken door voortdurende confrontatie met de werkelijkheid, waarbij de huidige wetenschap van onschatbare waarde kan zijn. De puberteit brengt het kind in een spanningssituatie op alle levensgebieden. De wijze van tegemoet treden van deze spanningssituatie heeft een vèrgaande invloed op de ontwikkeling van het kind. Slechts het actief aanvaarden leidt tot een grotere verbondenheid met de ander of het andere en tot een hogere eenheid. Wij ervaren deze hogere eenheid als mysterie en de mens weet zich dan opgenomen in een religieuze situatie.

Na deze inleiding volgde een nabespreking in groepen, waarbij drie vragen ter discussie stonden. Er werden tevens enkele vragen gesteld naar aanleiding van een fragment uit Dostojewski's "Schuld en Boete".

's Zondag ochtends stond er een inleiding van Dr J. Brandt Corstius op het programma. De vraag, of de jeugdbeweging de taak heeft het geestelijk leven van de jonge mens te vormen, wordt ook nu nog wel eens gesteld. Dit is echter geen vraag, want het gebeurt eenvoudig. Een der niet denkbeeldige gevaren van de jeugdbeweging is, dat haar leden zich stellen buiten de niet in de jeugdbeweging opgenomen jongeren en opgaan in hun eigen intieme kring, terwijl ze zich daarbij hoger, beter of verantwoordelijker achten dan de rest. Deze gevaren zijn echter geringer, naarmate de

leiding er zich meer van bewust is. De ontdekking van een levensbeschouwing is voor de jongeren van enorm groot belang. Het is de ontwikkeling van datgene, dat de mens innerlijk voor waar houdt. Iedere jeugdleider zou eigenlijk deze waarheidsbeleving als realiteit moeten ervaren; hierdoor alleen is immers een doelgericht leiding geven mogelijk. Evenals de levensbeschouwing is de wereldbeschouwing voor de jonge mens van grote importantie. De keuze hiervan zullen we moeten zien tegen een psychologische achtergrond. Ze kan zich funderen op gevoels-, verstands- of wils-motieven. Bij de opvoeding in de jeugdbeweging moeten alle vermogens van de jonge mens in een harmonisch verband ontwikkeld worden.

Ook op deze inleiding volgde, naar aanleiding van een 4-tal vragen een geanimeerde discussie.

's Middags werden de antwoorden op de vragen van beide inleidingen door het Forum, bestaande uit Carla Kohnstamm, Dr. J. Brandt Corstius, Harry J. Lips en Frits Vrind, aan een kritische beschouwing onderworpen. Hierbij werd vanzelfsprekend druk gedebatteerd en van gedachten gewisseld.

WIM STAM.

EEN INTERNATIONAAL HUMANISTISCH CONGRES.

Vijf humanistische organisaties in de Verenigde Staten, Engeland, Oostenrijk en Nederland (het Humanistisch Verbond) hebben het initiatief genomen tot het houden van een internationaal humanistisch congres in Amsterdam van 21 tot 26 Augustus 1952. Behalve de officiële afgevaardigden van de verschillende organisaties op het gebied van humanisme en ethische cultuur en genodigden, zullen ook particulieren, die zich voor het doel en de geest van het Congres interesseren, de zittingen kunnen bijwonen. Ieder congreslid zal aan de discussies kunnen deelnemen. De kosten bedragen f 10.- per persoon.

Het programma omvat inleidingen en discussies over de diverse gezichtspunten waaruit het humanisme te beschouwen is, recepties, excursies, enz. Voorzitter van het Congres is Prof. Julian Huxley. Alle nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij de uitvoerend secretaresse, Mevr. H.A. Polak-Schwarz, Oranje Nassaulaan 50, Amsterdam-Z., of bij Vrin de Jong, Veeteeltstraat 95, Amsterdam-O. De Congrestalen zijn Engels en Frans.

ONZE ZEKERHEID

Velen van ons hebben bezwaren tegen de term " geloof ". Dit woord doet ons nog te veel denken aan bekrompenheid, bijgeloof en aanvaarden op gezag. We hebben de overwinning op het oude geloof dikwijls zèlf als een bevrijding ervaren.

Toch heeft het wezenlijke geloof niets met dit oude gemeen. Geloven is eigenlijk de natuurlijkste zaak van de wereld. Wij geloven, als het goed is, in alles wat we denken en doen! Maar het is nutteloos de vrijdenker zijn vrijheid uit z'n hoofd te praten. Persoonlijke vrijwillige levensaanvaarding zegt hem niets. Toch lijkt mij de zin van de vrijheid de vernieuwing; vrijheid om de vrijheid is tamelijk zinloos.

Een wereldbeschouwing en een maatschappijleer zijn verouderd. Nemen wij de vrijheid aan een nieuwe samenleving en levenshouding te geloven en te werken. Zoeken we de vernieuwing van het geloof in onszelf en ons leven !

Nòg staan we in een wereld haast zonder geloof. De godsdienst is leeg. Omdat de mens versaat! Wij worden beheerst en verscheurd door wantrouwen, opstandigheid, onzekerheid, angst, onenigheid. Er is een kloof tussen geloof en leven, kerk en wereld. Zelfvertrouwen ontbreekt. Werk is geesteloze sleur. Huwelijken mislukken. Volken wantrouwen elkaar. Mens en medemens, man en vrouw, enkeling en gemeenschap zijn niet één in vertrouwen en overgave.

Zonder het geloof in onze arbeid en onze liefde, in ons heden en de toekomst kunnen wij niet gelukkig zijn. Of we nu geloven in het vrije denken of in de levensaanvaarding: altijd is het toch dit geloof dat ons denken en handelen een zin geeft; dit geloof dat de mens in zich zèlf heeft. Het geloof in het leven is onze oudste en laatste zekerheid. Vanuit deze bewuste zekerheid kunnen wij pas werkelijk leven, oordelen en beslissingen nemen.

HENK KORTING

VEILIGHEIDSKLEP (2)

Het gaat goed met de woningbouw!? Volgens mij ter ore gekomen cijfers zijn er nu al 23.000 werkloze bouwvakarbeiders. In plaats van deze werkkrachten ten laste van de gemeenschap te onderhouden, zou het misschien beter zijn wat meer huizen te bouwen, te meer nu het arbeidsloon, ten minste tot aan de hoogte van de werklozensteun, niet langer als kostenfactor voor het bouwen is aan te merken. Of zou men op deze manier de achterstand te snel

inlopen? Ter illustratie van de angst-aanjagende toestand op dit gebied moge het zeer sterk teruggelopen aantal nieuw begonnen bouwwerken dienen.

De minister van Wederopbouw (als andere Humanist in het gedrang heeft onlangs aangekondigd, dat de jeugd moet sparen om meer kans te maken op een woning. Dat klinkt zo op het oog heel aardig, maar het roept toch onmiddellijk de volgende problemen op:

1. Is het niet in de allereerste plaats de taak van de Overheid (in het hier te lande gevolgde economische systeem wel te verstaan!) om voor voldoende woonruimte zorg te dragen ?
2. Klemt deze vraag niet te meer, als men denkt aan de indirecte bevordering van de bevolkingsgroei door de sterk progressieve kinderbijslagen en degressieve belastingtarieven bij huwelijk, en gezinsvermeerdering ?
3. Waarom moeten de jongeren gedwongen worden (immers, doen zij het niet, dan ook geen huis bij huwelijk) hun geld te steken in de woningbouw ?
4. Is het geen groot bezwaar dat, gesteld dat men zijn spaarduitjes (hoe te verkrijgen? door bijv. niet te studeren?) zal benutten om een woning te bemachtigen, men geen geld meer over zal hebben om haar in te richten ?

Slaagt het voorgestelde systeem, dan verwacht ik een belangrijke prijsstijging in sinaasappelkisten.

W.H.

GEDACHTEN NAAR AANLEIDING VAN "HET VEGETARISME".

Hoewel ik het standpunt van Aart Heesterman inzake het vegetarisme uit direct ethisch oogpunt volkomen kan beamen als humanist, moet ik eerlijk zeggen, dat ik het in vele opzichten toch niet met hem eens kan zijn. Ik ben overigens van mening, dat het vegetarisme oorspronkelijk gebaseerd was op deze ethische grondslag en niet op de bijkomende argumenten, waarvan ik in de eerste plaats die van economische aard als praktisch onmogelijk en onuitvoerbaar moet achten. Zoals Aart zelf al zegt, zit het probleem hier in het feit, dat niet alle grond geschikt is voor opbrengst van direct -te-verkrijgen voedsel.

Overigens moet ik erop attent maken, dat de benaming "luxe" zeker niet juist is, gezien het feit, dat in de normale tijd vóór de laatste oorlog ook iemand met een klein inkomen vlees kon kopen. Spek was een belangrijk en goedkoop soort vlees, dat door welgestelden zelfs niet werd gegeten omdat het zo "gewoon"

was en als wij bijv. Engeland nemen, dan zien we het vlees als belangrijk volksvoedsel (bacon). De tegenwoordige economische situatie geeft wellicht de indruk, dat vlees een luxe zou zijn, maar de hoge vleesprijs is net zo (ab) normaal als de huidige economische situatie!

De calculatie wat betreft de calorische waarden vind ik zeer aardig en ongecontroleerd zelfs wil ik hem gaarne aanvaarden. De mens denkt echter m.i. niet alleen aan calorische waarden, maar ook aan Lust, met een grote L. Dit mogen wij niet ontkennen, noch verdringen.

Waarom mag een vegetariër wel groente eten? Dit is toch ook iets dat leeft al lijkt het inderdaad niet op een levend wezen zoals een mens is. Uit het oogpunt der redelijkheid is het niet noodzakelijk een koe te slachten, maar aan de andere kant kunnen konijnen zeer schadelijke dieren zijn (Australië), zodat door ingrijpen van de mens noodzakelijkerwijs een evenwicht in de natuur moest worden bewaard (hersteld). Was het toen de Australiër als vegetariër verboden om konijnen te eten?

T.a.v. wat Aart schrijft inzake de eiwitten meen ik, dat men er praktisch gesproken zeker van is, dat (naar alle waarschijnlijkheid dus - dat moet ik toegeven) men zonder dierlijk eiwit bevattende voedingsmiddelen nooit zijn levensfuncties kan uitoefenen naar optimale verhouding, hetgeen ik wel belangrijk acht.

Tenslotte wil ik er nog op wijzen, dat m.i. de beredenering van het noodzakelijke van het vegetarisme geen overtuigende kracht kan hebben om iemand ervoor te winnen. Het lijkt mij, dat iemand die vegetariër wil worden, dit toch uitsluitend zal doen op grond van de aanwezige ethische ondergrond. Deze ondergrond erken ik wel degelijk. Ik vind voor mij persoonlijk de praktijk ervan bezwaarlijk en noem mij dus maar eventueel een zwakkeling en met mij alle anderen die geen vegetariër zijn. Met alle respect dus voor de ethische opvatting van Aart.

HANS AUSSSEN.

Naschrift.

Behalve het artikel van Hans Aussen ontvingen wij nog een reactie van Claus L. van Limborgh, veterinaire student te Utrecht dat ons niet alleen wegens zijn lengte, maar ook wegens de voor een deel vrij diepgaande wetenschappelijke inhoud, voor een blad als De Libertijn minder geschikt voorkomt. Gezien deze reacties kan het echter zeker nut hebben het probleem van het vegetarisme nader in de gemeenschappen ter discussie te stellen. RED.

Reeuwijk

Wie als H.J.G.-er voortaan Reeuwijk zegt, denkt daarbij aan het roeien op de Reeuwijkse plassen. Allen - ook die kanovaarders, die achteraf broeken van de meisjes leenden om de hunne te kunnen laten drogen - waren het erover eens, dat een dergelijk uitvaren van de HJG-vloot bij heldere zon en frisse wind om herhaling vraagt.

Dit geldt ook voor het overige deel van het weekend: zang, lekespel, volksdans, de discussie over De Derde Weg. Weer bleek, dat wij het op vele punten fel oneens waren, maar het als humanist waarderen, dat het manifest oproept zich niet te laten meeslepen, maar bewust te kiezen. De Derde Weg zien wij dan ook liever als een Derde Weg en er is in dit stadium eigenlijk alleen nog de wil en wens daartoe.

De sfeer op het weekend was weer uitstekend en velen gaven zich reeds op voor het Pinksterkamp. Zonder de andere fietsers te kort te willen doen, past hier een woord van hulde voor de Amsterdammers, die Zaterdags 50 km met harde wind tegen en Zondags 50 km. met aanhoudende regen fietsten en toch een prima stemming bewaarden. Zo ergens, dan past hier de bekende spreuk: "Hoe ver het was en hoe nat!", dit in tegenstelling met ...

HR.

HOE VER HET WAS EN HOE LEUK.

Ja, ver was het. Dit werd nog versterkt, doordat de maximum-snelheden van autobussen in het buitenland wel eens zeer laag zijn, zo-óók tussen Heerenveen en Appelsga, waardoor natuurlijk de idee gevestigd wordt, dat je een geweldig groot land bereisd. Het loonde de moeite echter zeker; het was weer een echt HJG-weekend: ernst en blijheid, uitingen van een levensoptimisme uit diepe overtuiging.

In dit teken stond ook de discussie over "De Derde Weg": zeker, noch het Oosten, noch het Westen zijn ideaal, doch als De Derde Weg de oplossing wil zijn, dan schiet ze te kort volgens het merendeel der deelnemers. Allereerst blijkt uit het manifest een geweldig pessimisme, zoals onontkoombaarheid van een derde wereldoorlog en het zich-maar-laten-meeslepen. Wat het echter wel duidelijk maakt is de spanning die er bestaat als men zich bewust is een keuze te moeten doen, doch ik meen dat deze bij iedere keuze aanwezig moet zijn wil het werkelijk een keuze zijn. Dat je vanuit de verantwoordelijkheid, die door de

spanning wordt opgeroepen een derde weg zoekt als je uit deze twee niet kan kiezen, spreekt vanzelf. Dàt vraagt De Derde Weg ons, maar ze geeft ons niet de oplossing.

Na de discussie weer de blijheid: wandelen door de Appelsga-se wàlden - ik bedoel bossen, een verrukkelijke tocht. Helaas was mijn visum maar één dag geldig. Ik vraag er echter vaak weer een aan.

VRIN.

"Komt laat ons nog eens rondgaan, rondgaan, rondgaan

De mensen zouden denken, dat wij slapen gaan"

- - - - -

Wie zong dat niet uit volle borst mee? Iedereen toch zeker die op de weekends van de H.J.G. was, waar weer driestemmig en in volle overgave uit talloze monden het refrein van dit schone lied klonk: "Niet naar huis toe gaan....." Ja, zo'n weekend gaat altijd nog te vlug. Er zou nog minstens een dag aan vastgeknoot moeten worden.

Het P I N K S T E R-KAMP (31 Mei t/m 2 Juni) nu biedt daar een prachtige gelegenheid toe en dat in de mooie omgeving van de ons zo vertrouwde "Grasheuvel" te Amersfoort. Dit tweede tehuis van iedere HJG-er zet graag zijn deuren voor ons open. Wij zullen dan samen zijn in leut en ernst, in debat en spel.

Als spreker werd de Heer Coenders van het Humanistisch Verbond uitgenodigd, terwijl we voor de culturele avond Otto Sterman (negerpoëzie) en Rosey Pool (negrospirituals) vroegen. Een programma, dat goed beloofd te worden, mits een ieder zich actief inzet en zich tijdig opgeeft. Ook hier weer: hoe meer deelnemers, hoe groter mogelijkheden.

De prijs van f 5.50 behoeft geen bezwaar te zijn. Per slot van rekening ben je, als je twee maal naar de schouwburg gaat, duurder uit. Tot slot rest je nog je vlug op te geven. De Jeugdherberg is namelijk niet rekbaar en er gaven zich al veel op.

Dat belangstellenden ook welkom zijn behoeft eigenlijk niet gezegd te worden.

Tot ziens op de Pinksteren,

ELS BROUWER,
Grensstraat 6, Amsterdam.

Copy voor het volgende nummer binnen veertien dagen inzenden
aan Jan H. Homburger, Marathonweg 32', Amsterdam-Z.